

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2026 m. spalio 14 d., Nr. 26-1671R

DĖL KONKURENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1099 8, 11, 13 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. 26-12865

Lietuvos verslo konfederacija (LVK), susipažinusi su Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 8, 11, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Projektas), nepitaria siūlomiems pakeitimams ir mano, kad pasirinktas Europos žiniasklaidos laisvės akto (EMFA) įgyvendinimo modelis nederina su galiojančia Konkurencijos įstatymo koncentracijų kontrolės logika ir gali neigiamai paveikti investicinę aplinką.

Visų pirma, siūlomas reguliavimas keičia pačią koncentracijų kontrolės logiką. Pagal galiojantį Konkurencijos įstatymą sprendimai dėl koncentracijos grindžiami jos poveikiu konkurencijai – ar bus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija. Tuo tarpu Projektu siūloma nustatyti, kad LRTK ir (ar) žurnalistų etikos inspektoriui nustačius reikšmingą poveikį žiniasklaidos pliuralizmui ir redakcinei nepriklausomybei, Konkurencijos taryba negalėtų leisti vykdyti koncentracijos. Taip į konkurencijos teisės koncentracijų kontrolės sistemą įvedamas naujas sandorio blokavimo pagrindas, nesusijęs su poveikiu konkurencijai.

Antra, papildomo vertinimo mechanizmas yra pernelyg platus. Projektas numato papildomą vertinimą kiekvienai pagal Konkurencijos įstatymą nagrinėjamai koncentracijai žiniasklaidos rinkoje. Tuo tarpu EMFA orientuotas į koncentracijas, kurios gali turėti reikšmingą poveikį žiniasklaidos pliuralizmui ir redakcinei nepriklausomybei. Todėl papildoma kontrolė turėtų būti siejama su realia ir objektyviai pagrįsta tokio poveikio rizika, o ne vien su tuo, kad sandoris vyksta žiniasklaidos sektoriuje.

Trečia, Projektas didintų reguliacinį neapibrėžtumą ir galėtų bloginti investicinę aplinką. LRTK ir (ar) žurnalistų etikos inspektoriui vertinimui numatomas iki dviejų mėnesių terminas, o tam tikrais atvejais numatoma ir išimtis iš bendros koncentracijos nagrinėjimo termino pratęsimo ribos. Papildomas vertinimo etapas gali ilginti sandorio procesą, didinti jo kaštus ir mažinti terminų prognozuojamumą. Tai ypač reikšminga mažesnėms ar ekonomiškai labiau pažeidžiamoms žiniasklaidos priemonėms, kurioms investuotojo atėjimas ar konsolidacija gali būti būtina veiklos tęstinumo sąlyga. Pats EMFA taip pat reikalauja vertinti, ar be planuojamos koncentracijos jos dalyviai išliktų ekonomiškai tvarūs.

Ketvirta, Projekte nepakankamai pagrįstas siūlomas Konkurencijos įstatymo 13 straipsnio išplėtimas. Projektu siūloma leisti Konkurencijos tarybai reikalauti pranešti apie koncentraciją ir nepasiekus įprastų pajamų slenksčių, remiantis EMFA 23 straipsniu. Tačiau šis straipsnis nenustato kriterijų, kada nacionalinė institucija turėtų pradėti tokią procedūrą. Todėl vien nuoroda į EMFA 23 straipsnį neužtikrina pakankamo aiškumo ir prognozuojamumo, kokiais atvejais tokia Konkurencijos tarybos teisė būtų taikoma.

Atsižvelgdama į tai, LVK siūlo atsisakyti Projektu siūlomų pakeitimų. Žiniasklaidos pliuralizmo ir redakcinės nepriklausomybės apsauga neturėtų būti įgyvendinama keičiant Konkurencijos įstatyme įtvirtintos koncentracijų kontrolės paskirtį, plečiant Konkurencijos tarybos kompetenciją ne konkurencijos teisės pagrindais ir kuriant papildomas kliūtis investicijoms į Lietuvos žiniasklaidos rinką.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė